

Bên tin của đài RFI ngày 29.6.2009 và nhiều bên tin khác từ trong và ngoài nước cho biết từ chiều 28 đến rạng sáng 29.6.2009, giữa địa phương, một nhóm người không rõ lai lịch, có vũ trang, đã tiến công tu viện Bát Nhã thuộc xã Dambri, huyện Bô Lóc, tỉnh Lâm Đồng với lý do các tu sĩ nơi đây cộng lập chùa của Phật tử xã Dambri. Nhà bếp, máy phát điện và các nơi công cộng khác của chùa Bát Nhã đã bị đập phá hủy hoại nghiêm trọng. Hiện các tu sĩ đang bị cô lập hoàn toàn trong chùa, không điện thoại, ăn uống, không ra ngoài. Thông tin của Thái Thuận bị đánh trống thông đang được cộng đồng tin cậy bên ngoài Bô Lóc.

Bên tin nói rằng tu viện Bát Nhã có 400 tu sĩ trẻ tu học. Nhóm tu sĩ và thiếu niên sinh này là học trò của Thích sư huynh và khu tu học này do Thông tin của Đức Nghi trị. Vũ tu sĩ này qua tỉnh làng Mai Pháp, xin tu sĩ và Thích sư huynh. Không rõ vì nguyên nhân nào, Thông tin của Đức Nghi lại kiên trì là bị chiếm chùa. Chính Thông tin của Đức Nghi đã tìm mọi cách trục xuất 400 sư đồ của mình ra khỏi chùa.

Bên tin cũng cho biết các Phật tử kêu gọi giới hoạt động nhân đạo và nhân quyền cùng Phật giáo thế giới và cộng đồng chính quyền Việt Nam để ngăn chặn và bắt đầu.

Tỉnh Làng Mai Pháp, Sư cô Chân Không kêu gọi tăng thân toàn thế giới cộng đồng cho các tu sĩ chùa Bát Nhã thoát khỏi căng thẳng.

HU QUANG CÀ HOANG THÔNG

Một lần qua bên tin này, nhiều người nghĩ rằng đây chỉ là một cuộc tranh chấp giữa một số Phật Giáo địa phương hay một số nhà chùa quy định nhóm lợi ích một số Phật Giáo không nằm trong hệ thống của chính quyền. Nhưng với điều không giống nhau vậy. Đây là học sinh của một cuộc “đấu trí” giữa một nhóm trí thức và tăng sĩ thuộc Giáo Hội Phật Quang và nhóm Thích sư huynh và nhà chùa quy định CSVN để giành quyền thông lãnh Phật Giáo Việt Nam, nhưng một số nhà chùa chiếm đoạt của các nhóm này lợi ích bất lợi.

#### 1.- Chỗ trống “TRÁ HÀNG”

Một nhóm Phật Giáo nhận thấy rằng sau nhiều năm đấu tranh, GHPGVNTH (thông tin gọi là Giáo Hội Phật Quang) đang nhận không được hợp thức hóa và tiến lên lãnh đạo Phật Giáo trong nước, mà trái lại càng ngày càng bị phân hóa, do đó nhóm này nghĩ rằng cần phải thay đổi chiến lược để tạo cơ hội cho GHPGVNTH có thể nắm nhận vai trò của mình, đó là “TRÁ HÀNG” bằng cách đưa Giáo Hội Phật Quang sát nhập vào Giáo Hội Nhà Nước, rồi len lỏi vào trong đó xâm chiếm dần Giáo Hội này, khi đến lúc Cộng Sản suy yếu hay sụp đổ, sẽ tiến lên thông qua Phật Giáo Việt Nam, để đó tiến hành thành lập một chính phủ Phật Giáo do các tăng sĩ làm Quốc Chủ. Đây cũng là tham vọng và chỗ trống của nhóm Thông tin của Thích Trí Quang và Thông tin của Thích Thiện Minh đối với VNCH mà CIA và Đại Sứ Henry Cabot Lodge đã nhiều lần báo cáo với Washington.

Hiện nay, có ba nhóm chỗ trống “trá hàng”, một trong nước và hai ngoài nước. Nhóm chỗ trống “trá hàng” trong nước là nhóm Già Lam, gồm các đồ đệ của Thích Trí Quang và Thích Trí Thủ như Lê Minh Thát, Thích Tuệ Sĩ, v.v. Hai nhóm chỗ trống “trá hàng” ngoài nước là nhóm Thích sư huynh và nhóm Vũ Nguơn. Nhóm Vũ Nguơn gồm một số tăng sĩ và cư sĩ gồm có các nhân vật chính sau đây: Trần Quang Thuận, Bùi Ngọc Đồng, Cao Huy Thuận, Hoàng Quang, v.v. Cao Huy Thuận và Hoàng Quang đã vũ sinh hoạt với Giáo Hội Phật Giáo Nhà Nước.

Ba nhóm nói trên đã coi “trá hàng” là một “thông tin sách”, một “điều kiện” để đưa Giáo Hội Phật Quang tiến hành thông lãnh Phật giáo Việt Nam.

#### 2.- Khai thác Thích sư huynh

Năm đầu tiên của chương trình có ba nhóm nói trên, đồng CSVN đã tiếp nhận kết quả, tiếp diễn ưu tiên cho Thiến Sĩ Nhứt Hồn nhứt và Việ Nam tìm cách kết hợp Giáo Hội ở Quang và Giáo Hội Nhà Nước, sau đó xóa sổ Giáo Hội ở Quang.

Đầu tiên bắt cho việc khai thác Thiến Sĩ Nhứt Hồn, nhà cầm quyền đã cho Sĩ Cô Thích Đàm Lan và Thủ tướng tiếp đoàn Nghi qua Làng Mai ở Pháp “thực giáo” với Thiến Sĩ Nhứt Hồn nhứt, và mời Đoàn Thiến Sĩ Nhứt Hồn nhứt và Sĩ Cô Chân Không và thăm Việ Nam.

Thủ tướng tiếp đoàn Nghi đã đến San Diego, nam California, thăm tu viện Lữ Uyển của Thiến Sĩ Nhứt Hồn nhứt. Thủ tướng tiếp còn hứa sẽ khôi phục lại trường Thanh Niên Phụng Sĩ Xã Hội do Thiến Sĩ Nhứt Hồn nhứt lập năm 1964 và dâng tu viện Bát Nhã ở Lâm Đồng cho Thiến Sĩ Nhứt Hồn nhứt. Tu viện này đã được đổi tên thành tu viện Làng Mai Bát Nhã.

Ngày 7.7.2006, Ban Tôn Giáo Chính Phủ đã ban hành công văn số 525-TGCP-PG chấp thuận cho phép Làng Mai Bát Nhã tu hành theo pháp môn Làng Mai.

Với những số “nhị lộ” như trên, Làng Mai tiếp nhận mình đã “trúng mồi” nên giúp Thủ tướng đoàn Nghi phát triển Làng Mai Bát Nhã với hy vọng tiếp đó sẽ phát triển “Pháp môn Làng Mai” ở trong nước. Tăng thân Làng Mai kêu gọi Phật tử trong và ngoài nước giúp đỡ 2 triệu 800 triệu để Thủ tướng đoàn Nghi được tên mua 8 triệu để nhậm mệnh ở Làng Mai Bát Nhã, cấp cho Thủ tướng đoàn Nghi 12 triệu 509 triệu để xây dựng tăng xá, ni xá và các loại thiền đường, và 90 ngàn Mỹ kim để xây dựng nhà đường lão trên khuôn viên tu viện Bát Nhã, v.v. Thủ tướng “thực địa” đã đến, Thiến Sĩ Nhứt Hồn nhứt quyệt định với Việ Nam thực hiện “điều kiện” của mình.

### 3.- Thi hành “số mồi” thật bại

Đoàn Thiến Sĩ Nhứt Hồn nhứt đã được nhà cầm quyền cho và thăm Việ Nam hai lần để thi hành “số mồi”: Lần thứ nhất vào đầu năm 2005 để hình thức mời Đoàn Múa Lân đi trình diễn ở hợp dân Phố thị. Ngày 11.1.2005, Ông Phạm Thị Doanh, Phó Trưởng Ban Tôn Giáo Chính Phủ khẳng định: “Giáo Hội Phật Giáo sẽ tiếp diễn ưu tiên, cũng như đảm bảo an ninh cho đoàn trong thời gian ở Việ Nam.”

Trong chuyến đi này, Thiến Sĩ Nhứt Hồn nhứt đã thật bại trong việc xin tiếp kiến Hoà Thủ tướng Quố gia và gặp Thủ tướng To Tu Sĩ, nhưng ông đã thuyết phục các tăng sĩ và Phật tử của hai giáo hội ở Huế cùng “bắt tắt” chung, với hy vọng sẽ dần dần tiến tới sát nhập. Tuy nhiên, khi ông đi rồi, mọi bên ai với nhà nầy.

Thật bại trong lần tiếp nhất. Đoàn tiếp lại Việ Nam đầu năm 2007 để hình thức “Trai Đoàn Giới Oan”. Thiến Sĩ Nhứt Hồn nhứt hy vọng rằng với danh nghĩa “cứu nguy và giải trừ oan khố cho tất cả những ai đã tiếp gánh chịu hậu quả khốc nghiệt của cuộc chiến tranh...”, các tăng sĩ và Phật tử thuộc hai giáo hội sẽ cùng đến và ông sẽ Cột cột hai bên lại với nhau. Nhưng phe GHPGVNTN cũng không đến.

Khi “số mồi” của Thiến Sĩ Nhứt Hồn nhứt bắt thật bại, nhà cầm quyền CSVN đã lột con tiếp “trá hàng” lên rồi ngăn chặn hoạt động của các nhóm Già Lam, Làng Mai và Vọng Ngộ ở trong nước. Vọng chùa Bát Nhã ở Lâm Đồng hiện nay cũng chậm tiến trình xóa sổ các nhóm “trá hàng” ở trong nước.

### LÀNG MAI BỊ TRƯỜNG TAY

Ngày 29.10.2008, ông Nguyễn Thị Doanh, Trưởng Ban Tôn Giáo Chính Phủ đã công bố văn bản số 1329/TGCP-PG lên án các hoạt động của các tăng thân Làng Mai:

“Ba lần với Việ Nam, tăng thân Làng Mai (Nước Pháp) đã thực hiện một số việc như: tiếp phong giáo phẩm không thông qua GHPGVN, để cấp sai lệch những văn kiện chính thức của đất nước, đưa lên internet (Website Làng Mai) một số thông tin sai lệch thực và thực tế ở Việ Nam. Những việc làm này là vi phạm pháp luật Việ Nam.”

Ngày 13.11.2008, công an xã Đambri, Lâm Đồng, đã áp dụng biện pháp cưỡng ép hành động thực

xuất 400 đồng xuất gia và tăng sinh tu học theo pháp môn Làng Mai ra khỏi tu viện Bát Nhã.

Trong số này, có 40 ni cô đến từ Huế và một số tu sĩ từ nước ngoài vào.

Ngày 19.11.2008, Giáo Hội Phật Giáo Nhà Nước thu xếp Văn Phòng 2 GHPGVN, đã triệu tập một cuộc họp bàn thảo nội dung tại số 294 Nam Kỳ Khởi Nghĩa, Sài Gòn, gồm các nhân vật sau đây để giải quyết vụ tu viện Bát Nhã:

- Đại diện Nhà Nước: ông Bùi Hữu Đức, Vụ Trưởng Vụ Phật Giáo, từ Hà Nội vào.

- Đại diện Phật Giáo Trung ương: Hoà Thượng Thích Hiền Pháp, Phó Pháp Chủ; Hoà Thượng Thích Nhuận, Chánh pháp ký; các Hoà Thượng Thích Trí Nhuận, và Thích Trí Quang....

- Đại diện Phật Giáo Lâm Đồng: Ban trưởng Phật Giáo tỉnh Lâm Đồng gồm có các thầy Pháp Chiếu, Linh Toàn và Đức Nghi.

Đại diện pháp môn Làng Mai không được mời tham dự.

Sau vài giờ thảo luận, hội nghị đã đưa ra bốn kết luận như sau:

(1) Mời ngài, nếu muốn có thể tu theo pháp môn Làng Mai.

(2) Tăng thân Làng Mai ai có duyên gì về, tu học tại, có thể tiếp tục tu. Ai chưa để gì về thì phải bỏ sung.

(3) Ai quy phá thì sẽ bỏ x lý.

(4) Vụ tài sản, đôi bên giải quyết hoặc giải quyết theo luật pháp.

Trong 4 điều khoản nói trên, điều (4) là quan trọng nhất: Tuy tài sản của tu viện Làng Mai Bát Nhã là do số đóng góp của bá tánh theo pháp môn và nhóm Làng Mai của Thích Sĩ Nhuận Hộ nh, nhưng trên pháp lý, tất cả tài sản này đều do Thượng Tọa Đức Nghi đứng tên, nên coi như đó là tài sản riêng của Thượng Tọa này. Làng Mai bỏ tay.

Hôm 29.4.2009 chính quyền Thủ xã Bọ Lóc đã triệu tập một cuộc họp tại chính điện của tu viện Bát Nhã gồm đại diện UBND, Ban Nội Vụ, Ban TGCP, Ban Trưởng Phật giáo Lâm Đồng, Viện chủ tu viện Bát Nhã Thích Đức Nghi và tiếp theo tăng ni của Tu viện để phê bình Công văn số 1329/TGCP-PG của Ban Tôn Giáo Chính Phủ (như đã nói trên), Công văn số 037/CV/HĐTS của Hội Đồng Trưởng Giáo Hội Phật Giáo Nhà Nước, và Công văn số: 367/UBND của UBND thị xã Bọ Lóc. Các văn kiện này đã cấm tu viện mở các khóa tu và Phật tử tiếp tục tu viện. Tiếp theo, Thượng Tọa Thích Đức Nghi đã lên án Thích Nhuận Hộ nh hoạt động chính trị. Khi cuộc họp đang diễn ra, thầy Thích Pháp Độ, thầy danh Hoàng Trưởng Pháp, một tu sĩ của Làng Mai Pháp quốc, có quốc tịch Canada, đã bỏ công an Bọ Lóc đi.

Bên tin ngày 29.6.2009 cuộc đài Á Châu Tự Do đã ghi lại cuộc phỏng vấn ông Hiệp, Phó Chủ tịch UBND Xã Dambri của Thích Giáo sư Bangkok như sau:

Thích Giáo: Thầy có phải là ông Hiệp không?

Ông Hiệp: Tôi đây.

Thích Giáo: Tôi là Thích Giáo, phóng viên đài Á Châu Tự Do, và tôi muốn hỏi về số của thầy ra từ tu viện Bát Nhã.

Ông Hiệp: Đó là chuyện nội bộ ngành của ta. Tôi cũng chưa biết. Nếu anh cần gặp một tôi, anh lên công an Tỉnh, gặp tôi, tôi sẽ trả lời.

Thích Giáo: Có tin nói họ đã kêu gọi lên các giải chức cao cấp, trong đó có cá nhân ông. Và được hứa sẽ giúp đỡ những không giúp đỡ.

Ông Hiệp: Tôi không nhận được gì cả. Tôi xin lỗi ông. Tôi không biết một ông nên không thể trả lời.

Thượng Tọa Pháp Hộ, giáo chủ của tu viện Bát Nhã, cho biết công an tỉnh Lâm Đồng đã nói rằng họ [tăng sinh, giáo sư] “không được đi đâu cả,” và “dù bất cứ nơi đâu trên lãnh thổ này cũng gặp khó khăn trong việc.”

Một bậc thầy vinh danh tình mẫu tử, đến từ tu viện Bát Nhã, đã bỏ đứt gãy tay chân.

## CON ĐỒ NG MU M TI N T

Các báo cáo của CIA và Tòa Đ i S M ở Sài Gòn tr c 1975 mà chúng tôi đã công bố nh u n, cho bi t tham v ng của các nhà lãnh đ o Ph t Giáo đ u tranh năm 1963 là t đ chính ph Ngô Đình Di m và hình thành m t chính ph Ph t Giáo cai tr mi n Nam Vi t Nam. Mu n th c hi n tham v ng này, công vi c tr c tiên ph i làm là hình thành m t t ch c th ng lãnh toàn th Ph t Giáo t i mi n Nam.

### 1.- Th ng Lãnh Ph t Giáo đ i th i VNCH

Chúng ta không ng c nhiên, khi th y chính ph Ngô Đình Di m v a b t đ , 11 Giáo Phái và H i Đoàn Ph t Giáo đã h p t i Chùa Xá L i và ngày 4.1.1964 và bi u quy t m t B n Hi n Ch ng thành l p Giáo H i Vi t Nam Th ng Nh t. Đây là m t Hi n Ch ng n m trên và ngoài lu t pháp qu c gia, nên T ng Tôn Th t Đính, T ng Tr ng N i V lúc đó, đã t ch i duy t y. Tuy nhiên, sau khi T ng Nguy n Khánh làm “ch nh lý”, vì b t cáo là “C n Lao tái xu t giang h ”, T ng Khánh đã ban hành S c Lu t s 158-SL/CP ngày 14.5.1964 công nh n b n Hi n Ch ng nói trên, t c cho phép GHPGVNTH đ c ho t đ ng trên và ngoài lu t pháp qu c gia, t o ra m t gian đ n l ch s h n lo n mà báo chí th i đó đã mô t b ng câu “Nh t Đĩ nhĩ S , tam Cha t T ng”.

Tuy nhiên, sau nh ng cu c tranh ch p đ m máu trong n i b , GHPGVNTN b b ra thành Giáo H i Vi t Nam Qu c T và Giáo H i n Quang. Chính ph đã ban hành S c Lu t s 023/67 ngày 18.7.1967 chu n y Hi n Ch ng ngày 14.3.1967 của Giáo H i Vi t Nam Qu c T và thu h i Hi n Ch ng của Giáo H i n Quang khi n Giáo H i này ph i ho t đ ng ngoài vòng lu t pháp cho đ n nay.

Th t b i trong vi c dùng áp l c chính tr đ n m chính quy n, năm 1966 Th ng T a Thích Trí Quang đã quy t đ nh dùng b o l c đ c p chính quy n, nh ng th t b i. T đó, Giáo H i n Quang đ ng h n v phe M t Tr n Gi i Phóng Mi n Nam. Thích Trí Quang ch tr ng r ng c n ph i dùng C ng S n đ bu c M rút kh i mi n Nam và lo i b Công Giáo, r i sau đó dùng Ph t giáo đ “hóa gi i C ng S n” và giành quy n lãnh đ o đ t n c. Trong cu n Tâm Th xu t b n năm 1995, Đ M u đã phê bình ch tr ng này của Thích Trí Quang nh sau:

“Sai l m chi n l c th hai của Trí Quang là nh n đ nh ch quan v đ ng l i và chính sách của C ng S n Hà N i. Trí Quang nghĩ r ng Ki-tô giáo nguy hi m h n C ng S n và Ph t giáo đ kh n ng đ ng đ u v i C ng S n sau khi ngo i c ng tri t thoái...” (trang 178).

### 2.- Âm m u th ng lãnh Ph t Giáo đ i ch đ c ng s n

Sau khi Vi t C ng chi m mi n Nam, đ th c hi n m u đ th ng lãnh Ph t Giáo của mình, Giáo H i n Quang đã t ch c “M ng Gi i Phóng” và “Sinh Nh t Bác H ”. Sau đó Giáo H i g i th cho H i Ph t Giáo Th ng Nh t Vi t Nam (qu c doanh) t i Hà N i, kêu g i th ng nh t Ph t Giáo Nam B c, nh ng H i này không đáp ng. Ti p theo, Giáo H i n Quang c Hòa Th ng Đôn H u đ n xin g p ông Nguy n Văn Hi u, B Tr ng Văn Hóa, xin cho Giáo H i n Quang đ ng ra v n đ ng th ng nh t Ph t Giáo Vi t Nam, nh ng ông Hi u đã t ch i v i lý do: “Th ng nh t Ph t Giáo thì t t, nh ng th ng nh t v i Ph t Giáo cách m ng, ch th ng nh t làm gì v i Ph t Giáo ph n đ ng!”

Nh v y, tham v ng “th ng lãnh Ph t Giáo” đ i th i VNCH hay đ i th i C ng S n đ u b th t b i, Giáo H i n Quang quay l i ch ng chính quy n CSVN và b chính quy n này đ p b ra làm hai nh đ i th i VNCH, m t n a theo Nhà N c thành l p Giáo H i Ph t Giáo Nhà N c, m t n a quay l i đ a vào M đ ch ng C ng!

### ĐI TÌM M T SINH L ?

Chúng ta hãy nghe Đ M u mô t v cu c đ u tranh ch ng C ng của Giáo H i n Quang còn l i:

“Không thể tưởng tượng được thái độ của quý thầy. Đấu tranh với một đời sống giáo m toàn hống giáo sĩ sống s, kinh nghiệm đấu tranh cách mạng đầy mình, lại có đầy đủ phẩm chất tốt mà quý thầy đấu tranh một cách khải khải. Nhưng tôi thấy phong cách đấu tranh của quý thầy không khải ái ngại cho tưởng tượng lại của Phật Giáo và ái ngại cho quý thầy quá ngây thơ, thành ra chính quý thầy đã hại Phật Giáo.” (Tâm Th, tr. 186)

“Giới pháp” được đề ra như sau:

“Nếu tôi được gặp quý Thầy như Quảng Đức và Thầy Huyền Quang, tôi muốn nhắc nhở với mấy Thầy là đừng nên quá qua giai đoạn Phật Giáo với chính phủ phải bắt tay nhau. Gia Tô chính là kẻ thù chung...”

Đây cũng là “giới pháp” đã được Trần Quang Thuần phát biểu trong cuộc hội thảo về “Nhân Quyền Cho Việt Nam” tại Westminster vào chiều 8.1.1995. Trần Quang Thuần báo có người tại Việt Nam mới và đã đưa ra một nhận định như “rất đáng sợ” như thế này:

“Cái hiểm họa mà Phật Giáo mắc phải trước đây và có thể sẽ sau này, thật sự không phải là Công Sản mà là Thiên Chúa Giáo. Ông nói Phật Giáo với bên chính trị hiện hành như thế đó không làm sao có thể ngăn chặn được cái sẽ xâm nhập của Thiên Chúa Giáo. Chắc có Công Sản làm được việc đó không mà thôi. Như vậy đó, tại sao các ông lại chống chính quyền, chống Công Sản bên đó. Chính Công Sản đã tiếp tay cho các ông làm những chuyện như vậy.”

ĐI VÀO T L

Với những nhận định như trên, một số tăng sĩ và trí thức Phật Giáo chấp nhận “trá hàng” để chiếm đoạt Giáo Hội Phật Giáo Nhà Nước. Có hai nhà tiên tri nổi tiếng nhất của Phật Giáo đã quyết định “trá hàng” để tìm sinh lợi cho Phật Giáo Việt Nam.

Người đi đầu tiên “trá hàng” được nói là “đạo làm văn hóa và hoạt động pháp” là Thiền sư Lê Mạnh Thát (tức Thích Trí Siêu) thuộc nhóm Già Lam. Sau khi được chính quyền chấp thuận, ông đi nghiên cứu lịch sử và kinh Phật để chứng minh Phật giáo là siêu Việt và Phật giáo là Dân Tộc (vấn đề này chúng tôi đã trình bày rồi). Lý thuyết của ông được đưa ra trong Thông Điệp Hòa Ng và Thập K XXI của Giáo Hội ở Quang: “Lịch sử Phật giáo Việt, đang trong lịch sử dân tộc trên hai nghìn năm qua, đã bao lần minh chứng rằng Hòa Dân, Hòa Quốc, Hòa Pháp hòa quyện trong nhau làm kim cương nam cho nếp sống và hành động của người Phật tử Việt Nam.”

Thông Điệp cũng trích dẫn “Lời Đức Phật Kinh”, một cuốn kinh được nói là xuất hiện vào thế kỷ II Tây lịch, do một Thiền sư Việt Nam viết bằng chữ Việt (!) rồi được dịch ra tiếng Tàu, để chứng minh rằng các tầng sĩ phải như vậy ra làm chính trị để cứu dân khi quốc gia nguy biến. Đoạn được trích dẫn đó như sau: “Bất tất thầy dân kêu ca, do vậy gây lố xông vào nội chính trị hà khắc để cứu dân khỏi nạn lầm than”.

Những lập luận và trích nói trên cho thấy đến nay Giáo Hội ở Quang vẫn chấp nhận Phật Giáo là dân tộc và Phật Giáo phải đứng ra lãnh đạo đất nước. Khi còn tại cộng sản Thiền Sư Lê Mạnh Thát báo, nhà cầm quyền đã lo ngại ông.

Người tiếp theo hai quyết định “trá hàng” được của Phật giáo là Thiền sư Nhất Hạnh. Ông suy nghĩ và hành động có vẻ thực tế hơn. Bằng hành động và lời nói, ông làm cho các tăng sĩ và Phật tử thấy rằng Phật giáo quốc doanh hay không quốc doanh đều là Phật giáo. Những công trình mà Nhà Nước đã hay đang làm cho Giáo Hội Phật Giáo Nhà Nước hiện nay, rồi đây sẽ thuộc về Phật giáo một khi chế độ cộng sản không còn nữa. Vì thế, ông đã nhận “sống mạng” đi vào trong những thuyết phục hai giáo hội cùng “bất tất” chung với nhau và cùng xây dựng Phật giáo.

Quan điểm của Thiền sư Nhất Hạnh cũng là quan điểm của nhóm Già Lam và nhóm Vô Ngu. Mọi người nghe qua quan điểm này, một số người cho rằng đây là một “diễn kịch” hay một “thoảng nghĩ sách”. Nhưng trong thực tế, “giới pháp” này là một hoang tưởng:

1.- Khi đánh xì phé mà để cho đời phẩm chất thầy con tại cộng sản mình thì không thể ăn ai được:

(a) CSVN đã t&#225;ng k&#225; t&#225;u k&#225;, mu&#225;n b&#225;n tay Nh&#225;t H&#225;nh đ&#225; s&#225;t nh&#225;p Gi&#225;o H&#225;i &#225;n Quang vào Gi&#225;o H&#225;i Nhà N&#225;c r&#225;i xo&#225;a s&#225;. V&#225; tu vi&#225;n B&#225;t Nh&#225; là m&#225;t th&#225;i đ&#225; đi&#225;n h&#225;nh. Nh&#225;ng khi “s&#225; m&#225;ng” c&#225;a Thi&#225;n s&#225; Nh&#225;t H&#225;nh không thành, ông và pháp môn Làng Mai c&#225;a ông cũng b&#225; lo&#225;i.

(b) Nhóm Hoà Th&#225;ng Huy&#225;n Quang và Hoà Th&#225;ng Qu&#225;ng Đ&#225; ch&#225;c ch&#225;n không bao gi&#225; ch&#225;p nh&#225;n “gi&#225;i pháp trá hàng” vì bi&#225;t ch&#225;c nó s&#225; đ&#225;a GHPGVNTN vào t&#225; l&#225;.

(c) Các th&#225; l&#225;c đ&#225;ng đ&#225;ng sau Gi&#225;o H&#225;i &#225;n Quang cũng không đ&#225; cho Gi&#225;o H&#225;i này bi&#225;n m&#225;t kh&#225;i t&#225;m tay c&#225;a h&#225;.

2.- Kinh nghi&#225;m cho th&#225;y Gi&#225;o H&#225;i &#225;n Quang không đ&#225; kh&#225; năng th&#225;ng l&#225;nh Ph&#225;t Gi&#225;o đ&#225; ti&#225;n t&#225;i n&#225;m ch&#225;nh quy&#225;n, vì có r&#225;t nhi&#225;u tr&#225;ng i&#225; t&#225; bên trong l&#225;n bên ngoài. Các “nhân s&#225;” c&#225;a Gi&#225;o H&#225;i ch&#225; có tham v&#225;ng ch&#225;nh tr&#225; ch&#225; không có kh&#225; năng l&#225;nh đ&#225;o. Nói tr&#225;ng ra, h&#225; ch&#225; đ&#225;a vào Gi&#225;o H&#225;i đ&#225; ki&#225;m gh&#225;, ch&#225; ch&#225;ng làm nên trò tr&#225;ng gì.

3.- Th&#225;i đ&#225;i l&#225;n l&#225;n gi&#225;a giáo quy&#225;n và th&#225; quy&#225;n đã ch&#225;m đ&#225;t t&#225; lâu, th&#225;i đ&#225;i đó không tr&#225; l&#225;i n&#225;a.

4.- Ch&#225; tr&#225;ng tranh chi&#225;m ch&#225;nh quy&#225;n c&#225;a Gi&#225;o H&#225;i &#225;n Quang đã t&#225;ng gây h&#225;n lo&#225;n cho qu&#225;c gia trong quá kh&#225; và trong t&#225;ng lai hi&#225;n t&#225;ng này cũng khó tránh kh&#225;i. Do đó, dù Pháp, Hoa K&#225;, VNCH, CSVN hay b&#225;t c&#225; m&#225;t ch&#225;nh ph&#225; h&#225;u C&#225;ng S&#225;n nào đó cũng ph&#225;i đ&#225;i phó nh&#225; nhau, nh&#225;t là khi Gi&#225;o H&#225;i t&#225;o b&#225;o lo&#225;n đ&#225; c&#225;p ch&#225;nh quy&#225;n nh&#225; năm 1966.

Thi&#225;n s&#225; Dhammananda đã nói:

“Khi tôn giáo b&#225; s&#225; đ&#225;ng đ&#225; gia tăng th&#225; l&#225;c ch&#225;nh tr&#225; thì tôn giáo s&#225; ph&#225;i hy sinh các lý t&#225;ng đ&#225;o đ&#225;c cao quý và tr&#225; nên m&#225;t g&#225;c, nh&#225;ng b&#225; cho các th&#225; l&#225;c ch&#225;nh tr&#225; trong th&#225; gian.”

(Ngày 7.7.2009)